

ქ ი ს ა

გაზეთი გამოდის 1993 წლის დეკემბრიდან

საქართველოს
რესპუბლიკის
თავდაცვის
სამინისტროს 23-ე
მედიაციული
ბრიგადის გაზეთი

სააღდგომო ეპისტოლა

სახელმთა მამისათა და ძისათა და
სულისა წმიდისათა

ქრისტე აღსდგა!

მეშვარიტად აღსდგა!

ცხუმ-აფხაზეთის ეპარქიის წმიდა მართლ-მადიდებელი ეკლესიის შვილთა-მოძღვარს, ბერს, მონაზონს, ძმანს და დანს მოვილოცავთ ქრისტეს აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს.

ქრისტე აღსდგა!

ჭეშმარიტად დიდია ამ დღესასწაულით გამოწვეული ჩვენი სიხარული. ეს არის დღე შეგებისა და განთავისუფლებისა, დღე ტანჯვის დახსნისა და განქარვებისა, დღე წყვილი-ადის გაფანტვისა და ნათელის დამკვიდრებისა, დღე სიკვდილის დამარცხებისა და სიცოცხლის გამარჯვებისა, დღე ყოველივე განდგურებულის აღდგენისა და აღორძინებისა.

დღეს ომისაგან მოყენებული უმძიმესი ჭრილობების ვითარებაში აღდგინების, აღორძინების რწმენა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ჩვენთვის. აღდგომის მადლი გაძლიერებს მტკიცე იმედს, რომ აღსდგება ყოველივე, რაც განადგურა მტრობამ და სიძულვილმა.

აღამიანი ღმერთმა უკვდავებისათვის შექმნა. ეშმაკის ცდუნებას აყოლილმა ადამიანმა დაკარგა უკვდავება. და მარადიული სიკვდილის ტყვეობაში ჩავარდა, მიუხედავად იმისა, რომ ადამიანმა უღალატა ღმერთს, კაცთმოყვარე უფალმა შეიწყალა იგი და აღუთქვა მას ეშმაკის მონობიდან განთავისუფლება.

აღდგომა ამ აღთქმის აღსრულების ზეიმია. ჩვენ, ქრისტიანებს, მტკიცედ უნდა გვწამდეს, რომ:

ვითარცა მკვდრებით აღსდგა ქრისტე, აღსდგება დანგრეული სოფლები და ქალაქები;

ვითარცა მკვდრებით აღსდგა ქრისტე, აღსდგება ომით გათანჯული ხალხის ძალიან და ჯანმრთელობა;

ვითარცა მკვდრებით აღსდგა ქრისტე, აღსდგება დარღვეული წესრიგი და სამართლიანობა.

ვითარცა მკვდრებით აღსდგა ქრისტე, აღსდგება კაცთა შორის ნდობა და სიყვარული;

ვითარცა მკვდრებით აღსდგა ქრისტე, აღსდგებიან ომის ქარცეცხლში დაღუპულთა სულები, უხარწვრილი, მარადიული და ნეტარი ცხოვრებისათვის, რომელიც არის საზღაური მათი მოწამობისა.

ღვთის წინაშე არაფერი არ იკარგება; არფერი არასოდეს არ არის დაიწყებული, დაჩაგრული და უნუგეშებელი. ის, ვინც მეტად ეწამა, მეტად იქნება უფლის მიერ შეწყალებული. უფალი ყოველსავე ფარავს, ყოველსავე თავს იდებს და ყოველსავე ალავს.

აღდგომა აღვსების დღესასწაულია.

დღეს, როდესაც ჩვენი ცხოვრების თითქმის ყველა სფერო მორღვეულია და გაჩანაგების პირას არის მისული, ყოველივეს აღდგენისა და ავსების იმედი უდადესი ძალაა ჩვენთვის; და ამ იმედს ჩვენ გვაძლევს ყოვლისა მპყრობელი, ყოვლისა შემქმნელი, ყოვლისა აღმადგინებელი და ყოვლისა აღმავსებელი, სიკვდილისა სიკვდილითა დამთრგუნველი, მიკვდრებით აღდგომილი უფალი ჩვენი იესო ქრისტე.

მაშ, მოდით მოვულოცოთ და კახართა ერთმანეთს აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაული.

დღევანდელი დღესასწაული მინდა გახართ და მისი მადლით განუგემოთ უბირველესად ყოვლისა თქვენ, ქრისტესმიერნი მოძღვარნი, რამეთუ უმძიმესია ხვედრი მამისა, რომელიც შვილთა შორის გამართული სისხლისღვრას მოწმე გახდება. დღეს ჩვენი სულიერი შვილები ეშმაკმა სამკვდრო-სასიცოცხლოდ წაჰკიდა, მაგრამ მტკიცედ უნდა გვწამდეს, რომ მკვდრებით აღდგომილი მაცხოვრის მადლით, მათში კვლავ გაიღვიძებს ღმობიერება და მიმტეველობა. დღეს ჩვენი სამწყსო შეურიგებლობისა და სიძულვილის მორევეში იძირება, მაგრამ ნუ შევკრავდებით რამეთუ მკვდრებით აღდგომილი მაცხოვრის მადლით იგი კვლავ აღსდგება ერთსულოვნებასა და სიყვარულში.

ქრისტესმიერ საყვარელნი მამანო, დაუცხრომელი ლოცვებით შეგავედროთ უფალს ჩვენი სამწყსო; გამუდმებით ვიყოთ მათ გვერდზე, ვისაც ყველაზე მეტად უჭირს. უამითი-უუამოდ შევაგონებდეთ მრევლს კაცთმოყვარეობას, მიმტეველობას და კეთილი მომავლის იმედს, რამეთუ მორწმუნესათვის ყოველივე შესაძლებელ არს.

ასევე მინდა გახართ აღდგომის მადლი თქვენ, სულიერნი შვილნი ქრისტეს ეკლესიისა, რომელნიც დღეს მძიმე სულაერ და ფიზიკურ განსაცდელში იმყოფებით. რამეთუ ჩვენს მიერ დაწესებული იყვისით რამეთუ ჭეშმარიტად აღსდგა უფალი ჩვენი იესო ქრისტე, სიკვდილითა სიკვდილისა და მთრგუნველი, ყოვლისა ტკივილსა დამაყუჩებელი, ყოვლისა სნეულებისა მკურნალი, ყოვლისა ტანჯვისა განმაქარვებელი და ყოვლისავე ნაკლულევანებისა აღმავსებელი.

გწამდეთ და გახსოვდეთ, საყვარელნი ძმანო და დანო, რომ არცერთი ადამიანის სატყეარი არ დარჩება უფლის მიერ განუკურნავი და უნუგეშებელი; არსად და არავინ არ დარჩება უფლის მიერ მიუსაფარი და დაუმშვიდებელი, რამეთუ უფალი ყოველგან არს და ყოველსავე ალავსებს. და ეს ალავსების მადლი აღდგომის დღეს გამოძრწვინდა მთელი სიდიადით და ეხარა კაცობრიობას.

ჩვენც ამ საყოველთაო აღვსებისა და ნუგეშის ცემის სიხარულით აღვსილნი კვლავ მოვილოცავთ და ვახარებთ ყოველთა

ქრისტე აღსდგა!

დაე, ამ სიტყვების ძალამ და მადლმა აღმოავსოს ღმერთსა და ადამიანს შორის ეშმაკის მანქანებით გაჩენილი უფსკრული ურწმუნობისა და უმეცრებისა.

დაე, ამ სიტყვების ძალამ და მადლმა გარღვიოს ბოროტი ადამიანების მკვლელობით კაცთა შორის აღმართული კედელი გათიშულობისა და უნდობლობისა.

დაე, ამ სიტყვების ძალამ და მადლმა გავვიტოს ჩვენი უღმერთო ცხოვრებით გაყინული გულები და აღავსოს ისინი სარწმუნოებითა, სასიკეთითა და სიყვარულითა.

ღმერთმა გვისმინოს!
ღმერთმა შეგვიწყალოს!
ღმერთმა აღგვადგინოს!
ამინ!

ცხუმ-აფხაზეთის ეპისკოპოსი
დანიელი.

ქართული

გულ

მას შემდეგ, რაც საქართველოს აფხაზების სახელით შენიღბულ რუსეთთან მოუწია ომში ჩაბმამ საყოთარი მამულის დასაცავად, სიტყვამ „გირი“ სულ სხვა ელფერი შეიძინა. სამშობლოს დაუოკებელმა სიყვარულმა, მისი მთლიანობის დაცვის აუცილებლობამ თანდათან გააღვიძა ქართულ საზოგადოებაში ის უღრევი მებრძოლი სული, რომელზეც ასე სასახელოდ და დაუტყობლად დაღადებს ისტორია.

სიტყვა გირი უსაფუძვლოდ არ გვისხენებია წერილის დასაწყისში, სწორედ ერთ-ერთი ქართველის გმირობაზე გვინდა მოვიხიროთ.

ოჩამჩარის რაიონის სოფელ ახალ კინდში ცხოვრობს ერთი ბრგე, თანხუტუტა ვაჟაკი თემურ კვარაცხელი. ცხოვრობს და ომებს მტრის წინააღმდეგ. ის თავიდანვე აქტიურად ჩაება ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში. მუდამ იქ იყო, სადაც უფრო ჭირდა. ავგისტოს შუა ოცნებებში კი მთელმა სოფელმა იგი ახალკინდელთა ასეთულის მეთაურად აირჩია. აირჩია იმიტომ, რომ მისი დიდი იმედი ჰქონდათ და გამართლა კიდევ.

თემურ კვარაცხელისა და მის ასეთულის არცერთი ბრძოლა არ გამოუტოვებიათ, რომელიც წარმოებდა აფხაზური ათარის, ძველი კინდის, თუ ტამიშის მისადგომებთან. განსაკუთრებით აღსანიშნავია თემურისა და მისი ბიჭების წვლილი საავტომობილო გზას ახალი კინდლი-ტამიშის მონაკვეთის გაწმენდა-გათავისუფლებაში. ძალიან ბევრი მეომრისა თუ მშვიდობიანი მკვავრის სიცოცხლე თუ ჯანმრთელობა შეიწირა გზის ამ მონაკვეთში, სანამ საბოლოოდ უსაფრთხო გახდებოდა მოძრაობისათვის. ერთ-ერთი რთული ტარის ძველი კინდლის მიდამოებში შარშან, 17 ოქტომბერს შეტაკება მოხდა. ჩასაფრებულმა მტერმა ბევრი ვაჟაკი იმსხვერბლა და დაასახინრა. ახალდაბელო გულად ჯავლიანი და ახალკინდელი ჯამბულ პაპია გმირულად დამცვენი ბრძოლის ველზე. ეშვარ ლეშაშელმა ორივე ფეხი დაკარგა. სამწუხაროდ, ვერ გადაურჩა ამ ბრძოლას მეთაურიც — მარჯვენა ფეხში დაიჭრა უნდა გენახათ, როგორ გმინავდა ვაჟაკი. სახელდახელოდ გავეთვებულ საყავრზე დაკრული ისევ უკან, ბიჭებისაკენ მიიწევდა ეს ვეებერთელა ვაჟაკი, ამით უფრო უძნელდება თანამებრძოლებს მის სამშვიდობოზე გამოყვანას.

თათქმის ერთი თვის მკურნალობამ მხოლოდ ნაწილობრივ გამოაკეთა მისი ჯანმრთელობა. საჭირო შეინა მარჯვენა ფეხის ამპუტაცია.

უტირება მუხლის ქვემოთ. სოფელს ხეობარი დაუბრუნდა. ასეთ შემთხვევაში ბევრი უცხოური ბროტების ქენას დაიწყებდა და საესებით სამართლიანად ჭრილობის საბოლოოდ მოშუშებას დაელოდებოდა...

საავადმყოფოდან გამოწერისთანავე შტაბში მივიდა, ბიჭებს შეგება ერთი შეუვალი გადაწყვეტილებით — ჩამდგარიყო მთრიგებში. რიგითობაზე მას უარს უთხრეს და ისევ ასეთულის მეთაურობა დაეკისრათ. თანამებრძოლების დავლებას დათანხმდა, მეთაურობს თემურ კვარაცხელია 23-ე მექანოზებული ბრიგადის V ბატალიონის ახალი კინდლის ასეთულის ჩვეული მამაციობით მიუძღვის წინ თავის ბიჭებს. მხოლოდ კარგად დაკვირვებული თუ შეამჩნევს მას ოდნავ კოჭლობას.

გვიან თემურის — ყველაზე უფრო ვის გახსენებ მეთქი ბრძოლის ველზე დაღუპული მისი ასეთულის მებრძოლებიდან? მიპასუხა — ჯამბულ პაპია, ვაჟა სადილიანი, რაულ ჩიქოვანი, თენგიზ გოლოთიანი, ბორია ჩაჩიანი, ჯემალ კვიციანიშვილი, ჯანიკო კეკელია, ვახტანგ ჯიქია, ვაკვანჭანი, ძმები ბერიები... მართალია ერთ ასეთუში არ ვიყავით, მაგრამ სულ ერთად ვბრძობდით.

ისევ ვითხე, — გვერდით ვინ გიღვას და ყველაზე მეტად ვინ სი იმედი გაქვს-მეთქი, მის თვალში ნაღველი სიამაყემ შეცვალა და ოცეთულის მეთაურები გიგლაცხანია, გულთაზ გოლოთიანი, გენალი დანელია, რიგითები გვირკევირილიანი და გოჩა ჩორგოლიანი დაასახელა.

ამ წერილს თეთიშვილების პოზიციებიდან ვწერ. მეც ხშირად მიბრძოლია ახალი კინდლის ასეთულის გვერდით და შემიძლია ვთქვა — ღირსეულ მეთაურს შესაფერი მეომრები ჰყავს.

ანახუს მთას, მეფრინველობის ფაბრიკას, ფაბრიკის დასახლებას იცავენ კინდელი ბიჭები უღრეკი მეთაურის ზღომდგანელობით. ყველას მოვუწოდებ ერთიანობისაკენ, ჭირიც ერთი უნდა გვექნოდეს და ლხინიც, მკერდით დაეცვათ ჩვენი სოფელი და მთლიანად საქართველო, ამ სიტყვებით მიმართა მან თანასოფლელებს. მთელა ახალი კინდლი უღვას თემურის გვერდით.

გმირს გასაჭირი წარმოშობს. თანამებრძოლები, მთელი სოფელი სამართლიანად ამბობენ: თემურ კვარაცხელის ფოლადის მკვროში ქართული გული აქვსო ჩაქირული.

მერაზ მირცხულავა, 23-ე მექანოზებული ბრიგადის იფრიდიული სასახურის უფროსი.

საქართველოს
რესპუბლიკის
თავდაცვის
სამინისტროს
23-ე მექანოზებული
ბრიგადის
გაზეთი

საზღვრეთა განლაგებული საქართველო
შვიარალეული ქალაქის მთავარი
შეახის პრესენსიის

ს ს ს ს

14 აპრილს, შუაღმისათვის
მოწინააღმდეგე კვლავ გახსნა
საბრტყელით ცეცხლი ქალაქ
სოხუმის მიმართულებით. 12
ჭურვი აფეთქდა ქალაქის ცენტრ-
რალურ რაიონში. მნიშვნელოვ-
ნად დაზიანდა რამდენიმე შენო-
ბა, დაიღუპა ერთი მოქალაქე
57 წლის ლოლა თარბა და დაი-
ჭრა 6 კაცი.
სამასშობო საბრტყელით ცე-
ცხლის გახსნის შემდეგ მოწინა-
აღმდეგე ქალაქის დაბომბვა შე-
წყვეტა.

18 საათისათვის მდინარე გუ-
მისთანე მოწინააღმდეგე კვლავ
გააქტიურდა და ცეცხლი დაუშო-
ნა ჩვენი პოზიციებს. ძირითადად
ისროდნენ ნაღმსატყორცებიდან
და ყუმბარამტყორცებიდან, უშე-
ნდნენ აგრეთვე მსხვილკალიბრ-
იან ტყვიამტყვევებსა და სხვა
ავტომატურ იარაღს.
საქართველოს შვიარალეულ-
მა ძალებმა მოწინააღმდეგეს ცე-
ცხლითვე უპასუხეს.
პოზიციური ბრძოლა 22 საა-
თამდე გაგრძელდა. შემდეგ კი
თითქმის მთლიანად შეწყდა.

ერ თ ი ა ნ ბ ი ს ს ი მ ბ თ ლ თ

ქართველი ხალხის დამოუკიდ-
ებლობის, თავისუფლების, დემ-
ოკრატიული განვითარებისათვის
ოცნებობდნენ და ბევრ რამეს
აკეთებდნენ ჩვენი წინაპრები, მა-
გრამ ვერ დაუდევრებთ თავი რუ-
სეთის იმპერიას — ურჩხულს,
რომელიც ყოველი მხრიდან გვი-
ჭერდა... და ვერ გადაგველანა.
ლიტერატურას, უსამართლობას,
როგორც ყოველგვარ ბოროტე-
ბას, დასასრული აქვს. დამოუკიდ-
ებლობისათვის საბჭოთა იმპერი-
ის ყველა „მოძმე“ ხალხში დაიწყო
ერთგულად მოძრაობა. მათ
შორის ერთ-ერთი პირველი იყ-
ვნენ ქართველები, რომლებმაც
უკომპრომისო ბრძოლა გამოუტ-
ხადეს შოენინსს, ნაციონალისტს,
გათიშე და იბატონეს თეორიას.
ქართველმა ხალხმა, მისმა მო-
წინავე ახალგაზრდობამ მტკიცედ
აღიბადა ხმა „საბჭოთაი დემო-
კრატიის“ წინააღმდეგ და იმართ-
ებოდა. ხალხმრავალი მიტინგები
კომუნისტური რევოლუციის წინააღ-
მდეგ, იმპერიის ზღვრის საწყის

პერიოდში, მასობრივად აღმართ-
ნა ახალგაზრდობამ 1929 წლის
პირველ რიცხვებში და ერთგუ-
ლმა სულმა თავის კულმინაციურ
წერტილს მიაღწია.
ნანატრი თავისუფლებისა და
დამოუკიდებლობისათვის მშვიდ-
ობიანი მიტინგი თბილისში 1929
წლის 9 აპრილს იმპერიამ ცეცხ-
ლით და მახვილით ჩაახშო. თბი-
ლისის ტარაგდამ გამოგვაფხიზ-
ლა ქართველობა და სხვა „მშუ-
რი“ რესპუბლიკების ერები და
იმპერია, თავად ჩაეხშო, თუმცა
მომავლად ბოროტებს, მაგრამ მი-
სი აღდგენა შეუძლებელია და
ბარდება ისტორიის.
საქართველოს პარლამენტმა 9
აპრილს დასვენების დღედ გამო-
აცხადა, რამაც გაახარა ყველა
ქართველი. მთელ საქართველოში,
მიუხედავად იმისა, 9 აპრილი
აღიზიანა ამაღლების დღედ, დღედ
ტერიტორიული ერთიანობის, თა-
ვისუფლების, დამოუკიდებლობისა
და დემოკრატიული გზით გან-
ვითარებისათვის.

მ ს ა რ დ ა ს ა ქ ე რ ი ა ნ ი ც ი ა ტ ი ვ ა

აფხაზი ექსტრემისტ-სეპარატი-
სტები მიუხედავად იმისა, რომ
შოთელის წინაშე ნათლად გა-
მოაგონეს საკუთარი თავი და
გმობენ მათ ავანტურისტულ მო-
ქმედებას, მხარდაჭერას მხოლოდ
რუსეთის რეპრეზენტული ძალები-
საგან ელიან და ცდილობენ მი-
აღწიონ არა რეალურს, უსამარ-
ტლოს. სოხუმისა და მის შემო-
გარეშე ყოველი მათი შემოტე-
ვა მათივე მარცხით შეივრდება.
საქართველოს შვიარალეული
ძალები მუდმივ მზადყოფნაში
არიან, რომ მტერს არ მისცენ
წინსვლის საშუალება.
საქართველოს რესპუბლიკის
თავდაცვის სამინისტროს 23-ე
მექანობულ ბრიგადაში, რომელ-
მაც იცავს ქალაქ სოხუმსა და
მის მიმდებარე რაიონებს, მიუ-
ხედავად სომარის, რთული, და-
ძაბული ვითარებისა, სათანადო
მეშაობა მიმდინარეობს ქართუ-
ლი ერთგული ჯარის ჩამოყა-
ლიბება-შექმნაში.
სამშობლოს ერთგული, მამუ-
ლის დამცველი ყოველა მეომ-
რის სიფხიზლე, საბრძოლო მზა-
დყოფნა და მტრის გასანადგუ-
რებლად გამოჩენილი შამაქობა
სათანადოდ უნდა შეფასდეს და
ამის შესახებ იცოდეს, როგორც
თანამებრძოლებმა ისე ხალხგად-
ოებრიობამ. ამ მხრივ მისაძი
ინიციატივა გამოიჩინა საბრ-
ტყელი დივიზიონის მეთაურის
მოადგილემ აღმზრდელობითი
მუშაობის დარგში ბონდო თო-

ლუამ.
ბონდოს აღმზრდელობითი მუ-
შაობის დარგში დიდი გამოც-
დილება აქვს. ახლოს დგას ყო-
ველ მებრძოლთან: იცის რა
უჭირს და უღონო მათ, რა და-
ხმარება სჭირდებათ და ყველა-
ფერს აცხადებს ფრონტის წინა-
ხაზზე მდგომი ჯარისკაცის მო-
რალური აღზრდისა და ზენობ-
რივი ჩამოყალიბებისათვის.
მისი წინადადებით საუკეთესო,
დისციპლინის, სამხედრო საქ-
მის მტკიცე მებრძოლების ოჯ-
ახს, წარმოებას ან დაწესებულ-
ებას ეგზავნება წერილი, რომე-
ლშიც აღწერილია სამშობლოს
დამცველი მეომრის სრული პო-
რტრეტი და ბრიგადის მეთაურის
უცხადებს მათ მადლობას.
23-ე ბრიგადიდან ასეთი პირ-
ველი მადლობის წერილი გაიგ-
ზავნა თბილისში, საქართველოს
რესპუბლიკის ერთგული ბანჯ-
ის პრეზიდენტის სახელზე, ხად-
აც წამყვან გენოზისტად მუ-
შაობდა დავით ელვუკას ქე
ხაფავა, რომელიც ახლა მეთაუ-
რობს საბრტყელით დივიზიო-
ნის ტანკაწინააღმდეგე ბატარე-
ის. ანლოგაური შინაარსის წე-
რილი გეგზავნა დავითის ოჯახს.
ეს ინიციატივა მხარდასაჭერი
და ვფიქრობთ ბრიგადის სხვა
ქვედანაყოფებშიც ფართოდ დაუ-
ჭერენ მას მხარს.
მალხაზ სოხუმისა,
გაზეთ „ქიზას“ კორესპონდენ-
ტი.

ს ს ვ ა გ ა ჯ ე თ ე ბ ი დ ა ნ

პ რ ო მ ე ტ ი

საქართველოს ცენტრალურ
სახელმწიფო არქივში „საქართ-
ველოს დემოკრატიული რესპუბ-
ლიკის პარლამენტის“ ერთ ფო-
ნდში № 1836 ინახება საკმაოდ
გრძელი დოკუმენტი — „საქა-
რთველს ჯარების რეორგანიზ-
აციის პროექტი“, რომელიც 1918
წლის 27 მარტს გაგზავნა საქ-
ართველოს ერთგული საბჭოს
თავმჯდომარეს ნოე ყორღანას.
„პროექტი“ შეადგინა საქარ-
თველოს ერთგული საბჭოს საქა-
რთველს ჯარების რეორგანიზა-
ციის კომისიამ, რომლის თავმჯ-
დომარე იყო გენერალ-ლეიტენან-
ტი ვაბაშვილი და მდივანი —
პროუჩიკი ზაღდასტანიშვილი.
„პროექტი“ შემოესალა ხელს
აწერენ გენერალ-ლეიტენანტი
ვაბაშვილი და გენერალური
შტაბის პოლკოვნიკი კვიციანი,
მოიწონა ერთგულმა საბჭომ.
აქვეა პროექტის დამატება „სამ-
ხედრო მოსამსახურეთა უფლე-
ბები და მოვალეობა“.
ამ დოკუმენტებიდან ნათელი
ის, რომ „საქართველოს ჯარე-
ბის რეორგანიზაციის პროექტი“
ფაქტიურად ნიშნავდა საქარ-
თველოს რეგულარული არმიის
შექმნას საკუთარი მამულის და-
საცავად. 1918 წლის 26 მაისს,
როცა აღსდგა საქართველოს სა-
ხელმწიფოებრივი დამოუკიდებ-
ლობა, უკვე შემუშავებული
იყო საკუთარი შვიარალეული
ჯარების მშენებლობის კონცე-
ცია.

„პროექტი“ სამხედრო მშენ-
ებლობის ყველა მხარე სანიმუშ-
ოდ და ყოველმხრივ იყო დამუ-
შავებული და იმ დროისათვის
სხვა სახელმწიფოებში რეგულა-
რული არმიის მშენებლობის კა-
ნონ-პროექტებს შორის ერთ-
ერთი საუკეთესო იყო.
1918-1919 წლებში საბჭოთა
რუსეთში დიპლომატიური და მიმდინა-
რეობდა სამხედრო რეფორმა. სა-
მხედრო სპეციალისტებთან ერთ-
თად მასში აქტიურ მონაწილე-
ობას იღებდნენ ი. სტალი-
ნი და ლ. ტროცკი. მათ ყველა-
ზე მეტად მოეწონათ გენერალ
ვაბაშვილისა და პოლკოვნიკ კვი-
ციანის მიერ რეგულარული არ-
მიის შექმნის პროექტი, უარყვებ
თავიანთი რუსული საბჭოური
ვარიანტი და შემდგომში შვი-
არალეული ძალების რეორგანი-
ზაციის საფუძვლად დაუდგეს
ქართული „პროექტი“.

მ შ ა რ ი ს ლ ა მ რ ა ბ რ ი რ ი ა

ჩვენი მიწა-წყალი ჩვენი ქვე-
ყნის სხეულია და რა ოპერაცი-
ებია გაკეთებული მის სხეულში,
ჩვენთვის უცნობია; ასეა ყოფი-
ლი იმპერიის სხვა „მშურ“ რეს-
პუბლიკებშიც. სსრ კავშირის
მემკვიდრეა დღეს რუსეთის იმ-
პერიაც, როგორც პოლიტიკურ-
ეკონომიკური, ასევე სამხედრო
თვალსაზრისითაც და მემკვიდრ-
ეობით ინახავს მის ხაიდუმლო-
ებებსაც. იგი ცდილობს ყოფე-
ლი ყოფილი მოკავშირე რესპ-
უბლიკის ტერიტორიის დაეპატ-
რონოს საკუთარ სხეულივით.
იმპერიის ფესვები ღრმად
გადგმული ქართულ მიწაში, აფ-
ხაზეთში, ანუ ემერის ლაბორა-

პ რ ი ვ ი ლ ი ბ ი რ ა ვ ა უ ლ ი

კვლასათვის ცნობილია, რომ
ქართველებმა მცირერიცხოვან
აფხაზებს ყველა პირობა შეუქ-
მნეს და დღეს ეს „ლაზარულუ-
ბი“ მხოლოდში ყველაზე უფ-
რო პრივილეგირებული ვრია.
მალა ჰამაში მოდისო, აფხაზი
სეპარატისტები უფრო და უფრო
გაიქანენ — შეუძლებლის, მი-
უღწევლის, არარეალურს გა-
კეთება მიონდომეს: განიზრახეს
აფხაზეთის და ადიღურ-ჩერქე-
ზული რესპუბლიკების ერთ ფე-
დერაციაში გაერთიანება, დედა-
ქალაქი სოხუმით და კავკასიაში
პოლიტიკური ჰეგემონისა და
მეარება.
აფხაზ ექსტრემისტ-სეპარატი-
სტა უგუნური, უახრო მოქმედებ-
ით რუსეთმა მოინდომა აფხაზე-
თის ხელში ჩაგდება — კურორ-
ტისა და მუშაკებისა და ბუნებრი-
ვი შივი ზღვის მის განკარგულ-
ებაში გადასვლა. მთელ ხალხთა
კონფედერაციის სურვილია აფ-
ხაზეთის ხელში ჩაგდება და შე-
ზღავნე გახსნელების მოპოვება.

„აფხაზი“ ვ. არძინა, სხვაზე რომ
არაფერი ვთქვათ, აფხაზეთში
მცხოვრებ 250 ათასზე მეტ ქარ-
თველს არც კი კითხავს „შობლო-
ური საქართველოდან მათს გამ-
ოყოფას, ჩამოშორებას; ხან შიში-
ელთა კონფედერაციის გვიერთ-
ებს, დრო გავა და რუსეთს. გა-
მოდის, რომ საქართველოში ქა-
რთველობა არჩინებს ნებასურვ-
ილს უნდა დამორჩილდეს.

მ ა მ ი რ ა ვ ა ვ ა უ ლ ა მ ი

გულაუთის ცენტრალურ ქუჩა-
ბში შეხვედებით რუს და ჩრდილ-
ოეთ კავკასიელ დაქირავებულ
ზოფიკებს. ისანი ფრონტზე წას-
ვლამდე ცხოვრობენ სასტუმრო
„ჩერნომორცში“. ჟურნალისტა
ესაუბრა ნაღიკელ მეტყვიანფ-
რქვევს, 23 წლის ასლანბეკოვსა
რუსებს პოლკოვნიკ ანატოლი
ონისიეს ძე სილორენკოს, ლეიტ-
ენანტ ვადიმ პლუმსს, კაპიტან
ვაიხსლავ მიხეილის ძე ილიუ-
ნჩევს. მათ აქვთ აფხაზეთის არ-
მიის მოწოდება.
„აი რა განაცხადეს „მოხალისე-
ებმა“.
ასლანბეკოვი: — ვიბრძვი კავ-
კასიის ხალხთა მიწისათვის. აქ
ჩამოვედი არა მანდარინის საქრ-
თველად, არამედ კაცის კვლასათვი-
ის. ვასამრველოც იქნება. ა. სილო-
რენკო: რუსი ნაციონალისტები
— ვიბრძოდი დნესტრისპირა
რეთში, ოსეთში, ვარ აფხაზეთში.
ვიბრძვი პოლიტიკური მოტივით
ბისათვის — სლავების, რუსულ-
ენოვანი მოსახლეობის, ჩაგრულ-
ლთა ინტერესების დასაცავად.
გვმძღვანელობ 150-კაციანი ან-
ტუპოვის სახელგანთხის სპეციალ-
ურ ქვედანაყოფს, ვასრულებთ
განსაკუთრებულ ფუნქციას. ფუ-
ნქციამდე არ გლბარაკობთ.
კაპიტანი ვ. ილიუნჩივი: — 18
წელი ვიმუშავე კანსონდარის
მილიციაში, ვარ რუს ნაციონალ-
ისტთა კომისიის წევრი, შევე-
დივარ ყუბანის რუსი ხალხის
თემში, ვიცავ სლავთა ინტერეს-
ებს, რომლებსაც მოძმე რესპუბ-
ლიკებში საკუთარი მიწებიდან
წაყრუებთ. ჩვენი ხალხი ვევაგ-
ზავნეთ ლუბოსარში, სერბიებში
და თავიანთ ფალს იხდიან. აფხა-
ზეთში რუსეთის ნაციონალისტურ
პარტიის გადაწყვეტილებით
ჩამოვედი. ტყვედ არავის არ და-
ვინებდები.
გენერის 1949 წლის ომის
მსხვერპლთა დაცვის კონცეფცია
მებრძოლთა დაქირავების მოვლ-
ენას განიხილავს როგორც სეპ-
არათორისა და ანაშაულს, ხოლო
დაქირავებულს — როგორც პირს,
რომელსაც არა აქვს სამხედრო
ტყვის სტატუსის უფლება, ანუ-
აყენებს კანონგარეშე.
გენერის კონვენციიდან გამომ-
დინარე მუშავდება კანონი 5-
დან 10 წლამდე პატიმრობაში მი-
უსჯიან ყველას, ვინც მისჯებ
დაქირავებულს და დაქირავებულ
მებრძოლთა მომზადებას. ანალო-
გიური პასუხისმგებლობა დაკუ-
ისრება იმათაც, ვინც აფხაზზე-
ბენ, იბარადებენ და იყენებენ
დაქირავებულებს.
დღესათვის სხვადასხვა „ტექნ-
ურტიკლებში“ რუსეთის იმპ-
რიიდან იბრძვის 30 ათასზე მე-
ტი დაქირავებული „მოხალისე“.
მალხაზ სოხუმისა
მალხაზ სოხუმისა

გრაგულია სოხუაის მისაღმობათან

კარგული
სოხუაისთვის

შვიდ თვეზე მეტი გავიდა მას შემდეგ, რაც აფხაზ ექსტრემისტ-სეპარატისტთა მიერ ყოველგვარ რეალურ ხაფუშეებს მოკლებული, პროფსაკიული, ომი მიტანილ აფხაზეთში, ქართულ მიწა-წყალზე, უაზრო ომს მიაჭეს და მიაჭეს ახალგაზრდების ხიციანული, ტრაგედია, აფხაზეთისათვის დატარებული ამ უხელოების, აჩად დაგვიტყვეს აფხაზეთის უმადლესი ხელისუფლების სათავეში უკანონოდ აღზევებული ვ. არძინა და მას მითმანსილი ელემენტები.

ერის მტრულად, მოლაპარაკებლად გამოაცხადებენ და უმძიმესი განაჩენი ეკლით.

ყოველივე ამის შესახებ იცნან საქართველოს ხელმძღვანელები, მეომრებმა, გარესამხაროს დემოკრატიულმა ძალებმა; სწორედ ამიტომ ვ. არძინას და მისი „მრჩევლები“ სროვის ბოროტებას გიროტებითვე არ პასუხობენ ქრისტესმშობრი ქართველები, ძნელი დრო დადგა ჩვენს ცხოვრებაში, რეაქციული ძალები ფარულ ომს ეწყვიან, რომ მიიტაცონ ჩვენი მამული.

ლო დანაკარგები განიცადეს ცოცხალი ძალისა და ტექნიკის მხრივ. მსხვერპლია ჩვენს მხარესაც.

ქართველები ყველა წინა იღებენ იმხანისა რომ მომხდარი ტრაგედიის მსგავსი კვლავ არ განმეორდეს. აფხაზი ერის „მომღვარეში“ გაიძახინ, რომ ომს გააგრძელებენ წინა, სანამ ქართველი პარაფხაზეთიდან არ გავა. დაუშვით რომ, ქართველი მემორტი გავიდნენ საკუთარი მამულიდან, მაშინათვე დააყენებდნენ მოთხოვნას ქართველი პოსაქცია დაუფიქრებლად გავიდეს აფხაზეთიდან და მერე მთავრდებოდნენ მოლაპარაკების მაგიდას. ალბათ ასე იქნება უსამართლო და არა რეალური მოთხოვნები, სანამ პროგრესულად მოაზროვნე აფხაზები თავად არ მოუღებენ ბოლოს საკუთარ „მლიქურებს“, ეს დროც შორს არაა.

ტყვიების წვიმაში

როგორც კი აფხაზებმა დიდიხის წინააღმდეგ დაწყებული ფარული ომი აშკარად დაიწყო გასული წლის 14 აგვისტოს, მამაკეში ფრანკმა, ჩვენ წვლილი და დედა თბილისში წაგვიყვანა, ზვიტონ კი იარაღი აისხა და ჯვრისკენ იძვრა თანამხარეში. ცოტა ხანს დავინახეთ თბილისში, დედა არ მიშვებდა ჩემს მოხმობებზე გულისთვის, მაგრამ გამთავრებულ და ჩემს თანაკლასელებსა და მეზობლებს შევეუბრეთ სახალხო ლაშქარში. ხელში სანადირო როგები და დამკვეთები, მაგრამ ავტომატის, ყუმბარათმკურთხების ხმარება აქვე მასწავლებს უფროსებმა და მეც გაიწაფე.

15 მარტს რუსეთის თვითმფრინავებმა გუმბათის სანადიროებზე ჩვენი პოზიციები დღესავით გაართობა და დამომხმებს, პარალელურად ცეცხლს ისროდნენ ყველა ხაზის ტყეშიაქედნ. ამ ტყვიების წვიმაში ვიქნას აფხაზებმა და რეაქციული ძალებით გულმოდგინებით განაგრძოთ და შურვიდან გავეისხნენ ცეცხლი. მომხდურები ქართულადაც და-

პარაკობდნენ, ტურებზეთ ყუმბარებდნენ, ყვიროდნენ, იმეობდნენ, ილანდლობდნენ, ისროდნენ. მაონი ან მთვრალეები ყვეინ ან ნაკოტეკები ჰქონდათ მიღებული. ჩვენს პოზიციას 40-მდე კაცი უტყვედა. მეორე ბატალიონის მესამე ასეულის მეთაურმა თემურ სტეფლიანმა გვებრძანა, რომ მტერი ახლოს მოგვეშვა და მხოლოდ მისი მითითებით გაგვესხნა ცეცხლი.

მტერს ეგონა ყველა ამოგვრეცა და ცეცხლი შეწყვიტა. ამ დროს ისეთი საპასუხო ცეცხლი გავხსენით, რომ გუმბათის ნაპირებზე კვაც დნებოდა და მომხდურთა უმრავლესობა დაიხოცა, დანარჩენები სისხლისგან იცლებოდა და... ბრძოლაში ჩვენი ბიჭებიც დაიჭრნენ. მე დღე სანამ მუტრულთან ვიქნას ვადამოგონა სანადირო ხანგარში, ერთი ხელით მეღეიმეტებო, შესახვევით ხალა მთქონდა, მეორეთი — ავტომატი.

მეც ვეხმარებოდი ნონას დაჭრილი გვლა ქალდინის, გოგი ავალიანის, გენო ჩარგეიშვილის

(ორივე ასლა თბილისში მკურნალობს) გამოყვანაში.

დავინახე, რომ აფხაზებმა შეუტყვეს იმ პოზიციას, სადაც ავლანელი, ოციულის მეთაური, დაჭრილი ფრილი ტყემალაძე იხროდა. უნდოდათ მისი ტყვედ აყვანა, მაგრამ მან უკანასკნელად ორი ხელუშმახა ერთად ააფეთქა, თავად გმირულად დაეცა, მაგრამ ირგვლივ მდგომ რამდენიმე აფხაზს სიცოცხლე მოუსპო. მათ შორის იყო რუსი. ხარბიეთ კაცი, რომლის ქამარზე ეწერა კ. კან კუბანის კაზაკი.

ნონა მურდელიანმა დაჭრილი გვლა ქალდინი მანდარინის პლანტაციასთან — სამშვიდობო შეიყვანა, მაგრამ იქ უწიათ ორივეს მტრის ტყვედ და დაიღუპნენ.

გუმბათის ნაპირზე იმ დღის დაიღუპნენ ჩვენი რჩეული ბიჭები, მაგრამ ვაჟაკობას, სამშობლოსათვის თავგანწირვას არ დაიფიქრებს ქართველი ხალხი.

გალობს მარტო,

მეორე ბატალიონის მფორე ესეულის შესავე ოციულის რიგითი მებრძოლი.

მამუკა, ჩვენო!

ჩამდენ რამეს უძლებს ჩვენ — დედაბი. ბოლოდ მამუკა ჩვენს ხვედრს, სიყვალს წვლილზე და ჩვენი სეპარატული დღე — ახალგაზრდობის ყველაზე საუკეთესო წაწილი, დიან, საუკეთესო, რადგან მათ გაითავისეს სამშობლოს თავდაცვითი უბედურება და გაცხეს ყველაზე ძვირფასი, რაც ერთხელ ეძლევა აღამიანს — სიცოცხლე.

დაჭრილი მამუკა ავლოვები — ერთი თვე შვილივით გვლოლია გებოდით ავლოვთს № 2 მონპიტალში. № 1 პალატას, მამუკას პალატას ვეძახდით, დედაყვალური, ავლოვთი ბიჭი ჩვენს დანახვაზე სახეს იცვლიდა, ხალისიანი და მომღიმარი ათასგვარ გასამხრეველ სიტყვებს მოძებნიდა, გამოგვიცილებდა და გვეტყვიდა — აქედან რომ გამომწყერენ, პირდაპირ წინა ხაზზე წავალთ.

დედურ დაჩივებს ყურს არ უგდებდა, სულ ერთსა და იმავეს მეტყვოდა — მე საქართველოსთვის უნდა ვიბრძოლო, უფლებას არა მაქვს ავად ვიყოთ. ერთხელ მამუკას ასეთ თინაზობაში წავესწარა: მისი ღოგინი ჩვეულებრივს არ გაგდა, სანაჩი გადავიყენე, მამუკას ნაცვალად მისი ქურთუკი დაეინახე, სიცილი წამსკდა, ბიჭ-

ებამაც ხარხარი დაიწყო. მამუკას აკრძალული ჰქონდა იფიცობა და ეს სცენა გაითამაშა. რამდენიმე წუთში ისიც დაგვადგა თავზე, სახტლ დარჩა. არ გველოდა. — იცი თბიჭებს პური მოუტანე, პური მოგვავლდა, აბა რა მექნათ, შენს თავს რატომ დალატობ მეტეო, რომ ვუთხარბი, თავისი ფართი თვალები შემომამანდა და მითხრა, აბა ისეთი თავი რად მიენდა, მეომრებს რომ არ განაცვალოთ.

ანაცვალა ჩვენმა მამუკამ თავი ყველას, სამშობლოს, ასე გულმხურვალედ რომ იყო შეგვარებული მასზე. ჩვენი ობოლო ბიჭო შენს დაიფიქრება როგორ შეიღებოდა ჩვენს, დედაებს ჯერ ცრემლები არ შეგუშრობოდა 16 მარტს გუმბათის ბრძოლებში შენი დაკარგვი შეტარუნებულეხს. დედა, შენი ალალი თავგანწირვა მაგალითად გამოადგეს საქიროების ქამს ჩვენს ვაჟაკებს მამუკა, ჩვენო.

ნუნა პარაშუალმა,

დაჭრილი მეომართა ჯადვის სოხუმის კომიტეტის დამფუძნებელი, თბილისის იც. დავახიმეალის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის ლექტორი, ისტორიის მცნამსრუბათა კანდიდატი, დოცენტი.

ფრონტზე წავედით...

ბრივლის შტაბში ხვანგაში ცნობა მოვიდა — მოწინააღმდეგეთა დიდმა ძალებმა გუმბათის გამოლმა მხარე ვადმოლასა, ფრონტის ხაზი გარდევულია და შეტევილი ობერაციები წარმოებს. შტაბში, ასეთ ვითარებაში ყველა სასტიკად დამაბა და ერთი მიხნით განისმქვალა — იარაღით ხელში გვერდით ამოვდგომითლი წინა ხაზის მებრძოლებს. მე, როგორც 23-ე ბრივლის ორკესტრის უფროსი და ჩემი უოლეგები, ხელონების მუშაკები აფხაზეთში ომის დაწყების პირველი დღებიდან, როგორც

მთხალისეები ფრონტზე ვაყვიით, მეტე შეიქმნა ანსამბლი და ბეგრეტი გამოგულვართ რთვორც შტაბში, ასევე ბატალიონებში, ფრონტის ხაზებზე, რომ დაგვეტყობ ჩვენი ბიჭები. ასლა კი, ბუნებრივია, მათ გვერდით უნდა ვყოფილიყავით, როგორც მეომრები.

ხასწრადოდ მოგვუხადა და წაგვიდით გუმბათის ნაპირებისაკენ გვლა გაბრჩივამე, შერაბ კვარაცხელია და მე, ამ იმედით, რომ იარაღს მოგვეცემდნენ და ჩვენგანებოდით ბრძოლაში. ჩავედით ადგილზე, მაგრამ წინა ხაზზე წახვლაზე უარი გვიბარეს

და დაგვალენ დაჭრლებს გამოყვანა. ფრონტ-ფრონტი, სადაც ხაზებია, იქ უნდა წახვიდე. შევუღევეთ მოავალეთის შესრულებას — ტყვიების წვიმაში ვამოგვავდა და დაჭრლები და ვათავებდნით სამედიცინო დახმარების მანქანაში, მოგვყავდა საავადმყოფოებში, რომ აღმოჩნდნათ ხასწრადოდ დახმარება.

კმაყოფილი ვართ იმით, რომ ჩვენი წვლილი შეგეტანეთ გამარჯვების საქმეში.

ვიტალი კამილასამ,

23-ე მექანიზებული ბრივლის ორკესტრის უფროსი.

სამშობლო სათვის დაიღუპნენ

გულუთის მთავრობას, სამხედრო ხელმძღვანელობას, როგორც სჩანს, ვერ მოუწონებოდა რუს რეპრესიული გენერალთა მიერ ა. წ. 15-18 მარტს სოხუმის იერიშით აღების გენერალური გეგმის ჩაფუშვა და დამანებული იგი ხელის აღმანებებს ფრონტის სხვადასხვა პოზიციებზე ავანტურისტული, ვერაგული შეტეგებით უნდათ თავინათი ძალა გვიყენონ.

მომდინარე წლის 1 აპრილს სეპარატისტ მთიელ აფხაზეთსა რუსი და ჩრდილოეთ კავკასიელ გადაცემულების დახმარებით სცადეს ფრონტის ხაზის აქამე გარდევრა. მიზნად აიღეს საზენიტო დივიზიონის ერთ-ერთი ქვედანაყოფის მწვეობრივად გამოყვანა. მას სირბული ცეცხლი გაუსხსნეს შექურს რაიონში ჩვენს მებრძოლებს. მტრის განზარაბს გამანადგურებელი ცეცხლი დაუშინეს პირველი ბატარეის მებრძოლებმა გამოცდილი მეთაურის, უფროსი ლიტენანტის პამლეტ სურენის ძე ადამიანის ბრძანებით და მისი უშუალო ხელმძღვანელობით ჩაქობდნენ იქნა მტრის საცეცხლე წერტილები, ააფეთქეს საბრძოლო მანქანა და ცოცხალი

ძალის ხაზით დიდი ზარალა მიაყენეს.

საქართველოს ერთიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, საპარტიანო საქმიანობის სიცოცხლის დაუშოვავი მებრძოლბიჭებმ, მიუხედავად რთული ვითარებისა, არ ტოვებდნენ თავიანთ პოზიციებს და მომხდურთაანად გურებდნენ.

სამვეღროს-სიცოცხლე ბრძოლაში დაიღუპა ბატარეის მეთაური პამლეტ ადამიანი. განუშოვარებელი ბრძოლის მაგალითებო უჩვენეს ამ ბატარეის მებრძოლ მსროლებებმა თემურ ზანძელაძემ, დავით მორჩიანმა, დავით გოგუამემ. მათ მტრის ტექნიკა და რამდენიმე მებრძოლი გამოყვანეს წყობიდან, თვითონაც დაიღუპნენ. ოთხ მძაფრადი მებრძოლ მებრძოლებს, სამშობლოს ბედნიერებისათვის შეწირული, არ დაგვიწყებს თავისი ხალხი. მალე დადგება ნანატრი მშვიდობა და ყველას მიუხედავად დასახურებისაებრ.

რეზო განდელიანი,

23-ე მექანიზებული ბრივლის საზენიტო დივიზიონის მეთაურის მოადგილე ალმურდელიანითი მუშაობის დარგში.

ბებები — მამულის დამცველნი

ომის დაწყების პირველი დღიდან, როგორც ყოველი პარტიოტი ქართველი, მამულის დამცველთა პირველ რიგებში ჩადგნენ სოხუმელები, ბებები დათო და მამუკა რამისვილები.

დათომ და მამუკამ აფხაზ სეპარატისტთა მიერ თავს მოხვეული ომი აღიქვეს ყველაზე მტკიცურულად და ტრაგიკულად, რადგან არძინამ და მისმა თანამხარეებებმა სისხლით და სორცით ნათესავი აფხაზების წაწილი, რუსეთის რეაქციული ძალების

შთაგონებითა და დახმარებით გაუშუმტერეს ქართველებს.

ბებები რამისვილები, როგორც უმადლესი განათლების მქონენი, სწრაფად დაუფლნენ საბრძოლო იარაღს და ფლეს მამულის დამცველთა პირველ რიგებში არიან. დათომ მრავალგზის მიიღო მონაწილეობა ტამიშის, ლაზრის და სხვა სოფლებში მოკალაპებული გადამითვლების წინააღმდეგ ბრძოლაში. იბრძვის მამაკურად და მტერს ურტყამს იქ, სადაც სპირობება მოითხოვს. დათომ კი,

როგორც ვეტერანების მასწავლებლმა კარგად იცნა ყველა სოფლის ადგილმდებარეობა და კარგად ვადიტანა იგი ტოპონიმიკურ რუკაზე.

ბებებს მამუკა და დათო რამისვილებს, როგორც ყოველ ვარაქაკებს, ერთი სურვილი აქვთ — რაც შეიძლება მალე დამთავრდნენ ომი და დაუბრუნდნენ მშვიდობიან ცხოვრებას.

არამართო ქართველმა ხალხმა, არამედ სხვა ეროვნების ბევრმა წარმომადგენელმა გაითავისა აფხაზ სეპარატისტთა მიერ ჩვენთვის თავსმოხვეული უაზრო ომი. აფხაზეთში, საბრძოლო მოქმედების ზონაში დღეს საქართველოს ყველა კუთხიდან მოდიან მოხალისეთა რაზმები, რათა დაიცვან ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა — საქუთარი მამული.

მოსახლეობა ითვლისწინებს რა ქვეყნის ეკონომიკურ კრიზისს, აგრეთვე კვების პრობლემებს, მედიკამენტებს, ფულს და საკუთარ ლუკმას უყოფს ფრონტის ხაზზე მდგომთ. ყველას ერათმისნა, საზრუნავი აქვს არაუშვებლად მალე დაეხმარებოდნენ მშვიდობა, შეწყდეს ძაბვა მკვლელობაში.

სენაკის რაიონის მშრომელთა შორის და მისი შემოგარენის დასახლებებს ძველი დახმარების ზედიზე გაყოფილი. მათ გამოგზავნენ დიდი რაოდენობით კვების პროდუქტები, ხორცი, შაქარი, ფქვილი, ბურღული, ტკბილეული, ოჯახში გაკეთებული კონსერვები, თბილი ტანსაცმელი.

ჰუმანიტარული დახმარების გაწევიდან დიდი დრო არ გასულა და რაიონში დაიწყეს სოხუმელებისა და ოჩამჩირელებისათვის კვების პროდუქტების დამატებითი შეგროვება.

ქალაქების თბილისის, ქუთაისის, ზუგდიდის, ვალის, ხონის და სხვა რაიონების მშრომელთა შორის ფრონტზე მებრძოლების, მშვიდობიანი მოსახლეობის დახმარებისათვის გამოგზავნეს, მილიონობით მანეთის კვების პროდუქტები და მედიკამენტები.

სოხუმის დამცველებს კვების პროდუქტებით, მედიკამენტებით სისტემატურ დახმარებას უწყევნენ ქ. სოხუმის საწარმოო გაერთიანება „ორგეტეკის“, თამბაქოს ფაბრიკის, აფხაზეთის წითელი ჯვრის საზოგადოების, დაპირებული მემორათა დაცვის სოხუმის კომიტეტის, კოლხური კვების, ჭვირე საწარმოების კო-

ლექტივები. საგულისხმოა ის, რომ აფხაზეთში მემორებს დიდ დახმარებას უწყევნენ ის ქართველები, რომლებსაც საკუთარი ფირმები აქვთ მოსკოვში, ლენინგრადში, კიევში, ოდესაში და სხვა ქალაქებში.

გარდა ჰუმანიტარული დახმარებისა 23-ე მექანიზებული ბრიგადის სახელზე ფულადი დახმარების სახით შეიტანეს: სენაკის რაიონმა 140000 მანეთი, საიქიანო ონერო საზოგადოება — საქართველოს წყლებმა — 300000, აფხაზეთის შემნახველი ბანკის სამმართველო — 100000, სოხუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმა — 20000, ავტოსატვირთო საწარმომ — 50000, სოხუმის რაიონის სოფელ ახალსოფელმა — 3400 მანეთი და სხვებმა.

სოხუმის დამცველებს გვერდით უდგანან სოხუმელები და ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ ზურგი გაუმაგრონ ფრონტის მებრძოლებს სამართლიანი საქმისათვის ბრძოლაში. 23-ე მექანიზებული ბრიგადის ანგარიშში ბანკში ფული შეიტანეს ქ. სოხუმის მცხოვრებლებმა: ნუგზარ გოგიამ 500000 მანეთი, ომარ ლოლუამ — 150000, არჩილ საყვარელიძემ — 100000, ჯემალ ფარულავამ — 100000 მანეთი და ბევრმა სხვამ.

ეს ფაქტები იმაზე მიგვიჩვენებენ, რომ საქართველო, ყოველი მისი მცხოვრები ეწევა სამკვდრო-სასიცოცხლო ომს ქვეყნის ერთიანობისათვის, მომავალი თაობის კეთილდღეობისათვის, ყველა მგზობელ ქვეყანასთან მეგობრული, მშვიდობიანი თანაარსებობისა და მხოლოდ და მხოლოდ დემოკრატიული გზით განვითარებისათვის.

ბრიგადის პირადი შემადგენლობა დიდ მადლობას უხდის ყველას თანადგომისათვის.

ბ რ ი ვ ი ა გ ა უ ს ი ნ ო ვ ი,
23-ე მექანიზებული ბრიგადის კვების პროდუქტებით მომარაგების სამსახურის უფროსი.

როლანდ ჯგერენია

ტრაგიკულად დაიღუპა ახალგაზრდა ვაჟაკი, ჯანდონით სავსე, ენერგიული მუშაკი, აფხაზეთის სამოქალაქო თავდაცვის შტაბის წევრი, ავტონომიური რესპუბლიკის მედიორაციისა და წყალთა მეურნეობის საწარმოო სამმართველოს უფროსი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, თეოხმეტი მეცნიერული ნაშრომის ავტორი, მათ შორის ორი მონოგრაფიისა, დოცენტი რომ დანდ გოლიას ძე ჯგერენია.

გაკო მიშინოვილი

ჩვენო საყვარელი ძმოს კაკო, ძნელია შეგუო იმას, რომ შენ, ესოდენ ღიმილიანი ბიჭო, ჩვენს გვერდით აღარა ხარ. ძალიან გვიკვირს და გვიკვირს უშენობა. შენ ხომ ომის პირველი

ალექსანდრე (საშა) ცხვარაძე

საულ (ჯური) ადვიშვილი

იგი დაიბადა 1946 წელს მარტვილის რაიონის სოფელ გურაძეში. 1964 წელს ოქროს მედალზე დაამთავრა სოხუმის პირველი საშუალო სკოლა და იმავე წელს ჩაირიცხა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტზე, რომელიც წარჩინებით დაამთავრა 1969 წელს.

როლანდ ჯგერენიას შრომათი ბიოგრაფია იწყება „საქმიანო დროწყალმშენის“ საბრძოლველ ინსტიტუტში. ცოდნის გაღრმავების მიზნით მან დაამთავრა პოდროტექნიკისა და მედიორაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ასპირანტურა, რის შემდეგ მუშაობდა ამავე ინსტიტუტში მეცნიერ ფანაშრომლად. 1978 წელს წარმატებით დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია მოსკოვში, რის შემდეგ მუშაობდა ზემოხსენებულ ინსტიტუტში უფროს მეცნიერ თანამშრომლად.

1980-1983 წლებში როლანდ ჯგერენია მიაღწინეს კუბაში, სადაც ევაგამ ქვეყნის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მთავარი ინჟინერ-პოდროტექნიკოსის

თანამდებობა. შემდეგ ქვეყნის უბრუნდება ინსტიტუტში, სადაც 1984 წელს ჩინოშენი სტუდენტოვლოს პოდროტექნიკისა და მედიორაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის აფხაზეთის ფილიალის ხელმძღვანელად როლანდ ჯგერენიას 1985 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე ევაგამ აფხაზეთის მედიორაციისა და წყალთა მეურნეობის საწარმოო სამმართველოს უფროსის თანამდებობა.

მისი სახით მშობლებმა დაკარგეს უძვირფასესი ადამიანი, მეუღლემ — ოჯახის ბურჯი და იმედოვნებდა მისი იყვარებული და მოამბე მამა, საზოგადოება რიობამ კი შესანიშნავი ინტელიგენტი, კარგი ორგანიზატორი დიდებული მამულიშვილი, მეგობრებმა — ჭირვარაში გვერდით ამომდგომი.

როლანდ ჯგერენიას ნათელი სსოვნა მარად დაუღიწვარი იქნება ყველასათვის, ვისაც მასთან ურთერთობა ჰქონია.

აფხაზეთის სამოქალაქო თავდაცვის შტაბი.

გეშით მწუხარებისაგან გულმოკლული შენი დედა, რომელსაც მოსაფრებლადაც ვერ ეღიბებ შენი ნაყუწ-ნაყუწად ქცეული სხეული მეგობრებმა მიბარეს მშობლიურ მიწას.

შენს გამწარებულ დედას, მეუღლესა და შვილებს შენს ერათადერთ ძმას ნუგეშად ისლადარჩენიათ, რომ სამშობლოს თავისუფლებას ვაჟაკურად შეეწირე.

შენი მეგობრები ვფიცავთ, რომ შენი სათაყვანებელი ქართული მიწის არცერთ გოჭნ მიმხდური ვერ დაეპატონება გვერდულენ, შენს წმინდა სახელს დაეწევა არ უწყრია.

ზეციერმა ნათელში ამყოფოს შენი ლამაზი სული, ძვირფასო კაკო

თანამებროლოგი.

გოში იყავი და მოღვნიაც გიხდებოდა, მაგრამ სიცოცხლე აღარ დავცალდა.

ყველას — შენს დიდებულ ოჯახს, შენს ნათესავებს მეგობრებს ნუგეშად ისლად გერჩება, რომ საქართველოს ერთიანობისათვის ბრძოლა, რომელსაც შენი ლამაზი სიცოცხლე შეეწირა, გამარჯვებით დავერგვინდება შენი სახელი უკვდავია აწ და მარადის, ნათელში გამოყოფოს ზეციერმა, ჩვენო ძმოს და მეგობარო, საშა.

თანამებროლოგი

ცხლე. იქ, სადაც შენი ბავშვობა და ახალგაზრდობა გაატარე. ვაჟაკი იყავი და ვაჟაკურად შეეწირე შენი სიცოცხლე საქართველოს მთლიანობას.

შენი მეგობრებისათვის, შენი სოფლისთვის მუდამ მწარედ მოსაგონარი იქნები, რადგან შენ თავი შესწირე მათ გადარჩენას, მტერს არ გაათელინე მშობლიური სანახები.

თანამებროლოგი

ს ო ნ ე ლ თ ა
დ ა ხ მ ა რ ე ბ ა

საქართველოს ახალგაზრდული კავშირის ხონის ორგანიზაციას აქვს თავისი გაზეთი „თაობა“. ორგანიზაცია და რედაქციის მუშაკები საინტერესო და სასარგებლო ღონისძიებებს ატარებენ ქვეყნის წინსვლისა და სტაბილიზაციისათვის.

ახალგაზრდულმა კავშირმა აფხაზეთში მებრძოლი ქართველებისათვის შეაგროვა და გამოგზავნა 34900 მანეთის ღირებულების ჰუმანიტარული დახმარება: წინდები, ნაქსოვი ქუდები, ვილეტები, გადასახვევი მარლა, ერთჯერადი შპრიცი, ჩაი და სხვ.

კეთილშობილური საქმის ორგანიზატორებს გვერდში ამოუდგნენ კოლხურები „ორიონი“, საზღვების გაერთიანება, პურკომბინატი, № 1 ჩიის ფაბრიკა. პირადი დახმარება გაიღეს ზურ-

აბ ჯიბუხაიამ, მიხეილ ბახტაძემ, ნინო მაკარაძემ, ზურაბ კობეშვიძემ და სხვებმა.

ჰუმანიტარული დახმარება ჩამოიტანეს ახალგაზრდული კავშირის თავმჯდომარის მოადგილემ პაულე ლაითაძემ და „თაობის“ რედაქციის პასუხისმგებელმა მლივიანმა მადონა ჩხეტაძემ.

„თაობის“ რედაქციის მუშაკები მეორედ ჩამოვიდნენ აფხაზეთში. ისინი იყვნენ ბრიგადის ქვეგანაყოფებში, ესაუბრნენ ფრონტის წინახაზის მებრძოლებს.

ქურნალისტები ობიექტურ მასალებს, საკუთარ შთაბეჭდილებებს დაბეჭდავენ „თაობის“ ფურცლებზე.

რედაქტორი
ი ა ო ლ ი ბ ე მ ს უ შ ა